

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 20.7.2005
KOM(2005) 334 endelig

2003/0329 (CNS)

Ændret forslag til

RÅDETS DIREKTIV

om ændring af direktiv 77/388 med hensyn til leveringsstedet for tjenesteydelser

(forelagt af Kommissionen i henhold til EF-traktatens artikel 250, stk. 2)

DA

DA

BEGRUNDELSE

1) BAGGRUNDEN FOR FORSLAGET

- **Begrundelse og formål**

Da Europa-Kommissionen vedtog den nye momsstrategi, var en af de kommende prioriteter at modernisere reglerne om leveringsstedet for ydelser.

Det gav anledning til en generel, gennemgribende revision af reglerne for leveringsstedet for ydelser som helhed. Helt i tråd med de retningslinjer for det kommende arbejde, som Kommissionen havde fastlagt, blev denne revision styret af princippet om, at momsen bør pålægges det sted, hvor forbruget finder sted.

Et af hovedformålene med denne revision er at forenkle momsreglerne for virksomheder yderligere i overensstemmelse med målene i Lissabon-strategien.

- **Generel baggrund**

For at sikre, at reglerne om leveringsstedet for ydelser – og dermed beskatningsstedet – opfylder målsætningen om, at afgiften tilfalder forbrugslandet, foreslog Kommissionen at ændre reglerne for leveringsstedet for ydelser til afgiftspligtige personer ved generelt at gøre sådanne ydelser afgiftspligtige i den medlemsstat, hvor kunden er etableret, og samtidig udvide anvendelsesområdet for reverse charge-mekanismen. Når disse ændringer er gennemført, vil de kunne sikre, at beskatningen finder sted på forbrugsstedet.

Da det er stort set samme overvejelser, der gør sig gældende, vil det være ulogisk at lade reglerne om ydelser til ikke-afgiftspligtige personer være uændrede. Ifølge de nuværende regler beskattes de i mangel af specifikke bestemmelser dér, hvor leverandøren af ydelsen er etableret. Hvis disse ydelser kan leveres som fjernlevering og kunden pålægges hele momsbyrden, er der imidlertid en klar risiko for konkurrencefordrejning. Derudover har forskellene i momssatserne en større indvirkning i tilfælde af leveringer af ydelser til ikke-afgiftspligtige kunder, idet de kan betyde, at virksomheder beslutter at flytte deres aktiviteter.

For at undgå, at handel bliver endnu mere kompliceret, bør de foreslåede ændringer af reglerne om fastsættelse af leveringsstedet for ydelser til ikke-afgiftspligtige personer i vid udstrækning være på linje med de regler, der foreslås for beskatning af tilsvarende ydelser til afgiftspligtige personer. Desuden bør det undgås, at ændringerne øger virksomhedernes administrative omkostninger.

For at forenkle byrderne for virksomheder, som leverer varer og ydelser på tværs af grænserne, har Kommissionen allerede foreslået en "one-stop"-mekanisme, som betyder, at virksomhederne kan opfylde alle deres momsforpligtelser i forbindelse med aktiviteter i EU i den medlemsstat, hvor de er etableret. Takket være denne mekanisme vil virksomhederne kunne benytte et enkelt momsnummer for leveringer overalt i EU og indsende momsangivelser til en enkelt elektronisk portal, hvorfra de automatisk bliver videresendt til de forskellige medlemsstater, hvor virksomhederne har leveret varer eller ydelser. Denne "one-stop"-mekanisme vil gøre det lettere for leverandører at opfylde deres forpligtelser, når de bliver betalingspligtige for momsen i en

medlemsstat, hvor de ikke er etableret eller på anden måde momsregistreret.

Med "one-stop"-mekanismen får den medlemsstat, hvor den afgiftspligtige person er momsregistreret, et fuldstændigt overblik over alle den afgiftspligtige persons aktiviteter i hele EU. Hermed vil kontrollens generelle kvalitet kunne opretholdes, og det vil kunne sikres, at momsen altid er blevet betalt i EU. På et mere detaljeret plan vil det være nødvendigt med indgående kontrol for at tjekke, at momsen er blevet betalt korrekt i den rette medlemsstat, og i givet fald for at foretage justering.

Ved at beskatte ydelser, der leveres til ikke-afgiftspligtige personer på forbrugsstedet, sikres det, at momssatsernes indflydelse på leveringsstedet altid er neutral. Uanset hvor den afgiftspligtige person, der foretager transaktionen, er etableret, om det er i eller uden for EU, så vil ydelsen blive beskattet, og det vil foregå til den sats, som gælder i forbrugsmedlemsstaten. Eftersom det på nuværende tidspunkt er umuligt at opnå yderligere harmonisering af momssatserne, vil det stå medlemsstaterne frit for under den nuværende momsordning at fastsætte deres momssatser uden større risiko for konkurrencefordrejning i disse transaktioner.

- **Gældende bestemmelser på det område, som forslaget vedrører**

Leveringer mellem afgiftspligtige personer er behandlet i et tidligere forslag, som Kommissionen har forelagt (KOM(2003) 822). Selv om de foreslåede ændringer kun gjaldt leverancer til afgiftspligtige personer, indeholdt dette forslag alligevel et nyt regelsæt, der skulle erstatte de eksisterende regler om leveringsstedet for ydelser. For at kunne gennemføre anden og sidste del af reformen af reglerne om leveringssted, som dækker ydelser, der leveres af afgiftspligtige personer til ikke-afgiftspligtige kunder, er det nødvendigt at ændre dette forslag, som derefter skal vedtages af Rådet.

- **Overensstemmelse med andre EU-politikker og -mål**

Ikke aktuel

2) HØRING AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSE

- **Høring af interesserede parter**

Høringsmetoder, hovedmålgrupper og respondenternes overordnede profil

I de seneste par måneder har der været samråd med medlemsstaterne i en arbejdsgruppe i Kommissionen for at drøfte problemerne med reglerne om leveringsstedet for ydelser, og hvordan disse problemer bedst kan løses. Desuden blev der i februar og marts i år afholdt en offentlig høring om sagen. Der indkom over 70 skriftlige svar fra industrisammenslutninger og erhvervslivet i forskellige sektorer og lande. Blandt de vigtige sektorer, der reagerede på høringen, var telekommunikation og e-handel, transport, rådgivnings- og advokatfirmaer, restauranter og rejsebureauer, biludlejningsselskaber, industri og nogle finansieringsinstitutter.

Resumé af svarene og af, hvordan der er taget hensyn til dem

De fleste af svarene havde relation til den del af forslaget, der ændrer reglerne om leveringsstedet for ydelser leveret ved fjernsalg, således at disse ydelser beskattes i

kundens medlemsstat. Ifølge respondenterne vil det medføre yderligere administrative byrder for de berørte sektorer og volde en række praktiske problemer, som der må findes en løsning på. Disse bemærkninger er ganske vist velbegrundede, men Kommissionen er stadig af den opfattelse, at de nye regler er nødvendige for at sikre beskatningen på forbrugsstedet og fjerne konkurrencefordrejning som følge af flytning af virksomheder til medlemsstater, der har lave momssatser.

Der var også rigtigt mange bemærkninger til ideen om at ændre leveringsstedet for personbefordring. Selv om nogle virksomheder støttede ideen, var der også stærk modstand, hovedsageligt fra flyselskaber, der frygtede, at de nye regler måske ville tilskynde en medlemsstat til at ophæve den nuværende fritagelse. De fleste svar viste, at beskatningsstedet ikke blev anset for at være et større problem. Derimod er de virkelige problemer fritagelser, som anvendes i medlemsstaterne, og den forskel, der er i momsbehandlingen af vej- og lufttransport. Der blev også lagt stor vægt på de praktiske problemer, som en beskatning af disse ydelser ville medføre. På den baggrund blev det besluttet ikke at ændre denne regel.

Der var også rejsebureauer og rejsearrangører, der var meget bekymrede over forslaget om at ændre reglerne for leveringsstedet af ydelser, der præsteres af en formidler, idet en tilbagevenden til den almindelige regel, som foreslået, kunne tilskynde forhandlerne til at flytte til andre medlemsstater eller endog til lande uden for EU. De fremførte, at selv om de nuværende regler til tider er komplicerede at anvende, er det dem, der er bedst til at sikre beskatningen på forbrugsstedet. I dette forslag er der taget hensyn til disse bemærkninger, og de nuværende regler for denne type ydelser opretholdes.

Biludlejnings- og leasingfirmaerne gik stærkt ind for, at der skulle være de samme regler for de ydelser, de præsterer, hvad enten kunden er en afgiftspligtig person eller en ikke-afgiftspligtig person. De accepterede også, at der var forskel i behandlingen mellem langtidsleasing og korttidsudlejning. Der blev fremført forskellige kriterier for beskatning af disse ydelser, f.eks. det sted, hvor den faktiske benyttelse eller udnyttelse finder sted, det sted, hvor bilen er registreret, osv. I dette forslag til direktiv er der taget hensyn til disse bemærkninger, idet det er fastsat, at stedet for levering af korttidsudlejning er identisk for B2B- og B2C-ydelser, hvorimod al langtidsleasing af transportmidler, til såvel afgiftspligtige som ikke-afgiftspligtige personer, beskattes på det sted, hvor kunden er etableret. Det løser det problem, som sektoren har rejst, at der måske ellers er virksomheder, der flytter til de medlemsstater, der anvender lave momssatser.

Restaurant- og cateringsektoren støttede hovedsageligt de ideer, der var fremsat af Kommissionen om at beskatte restaurantydelser dér, hvor de leveres rent fysisk, eller afgangsstedet, hvis de leveres ombord på transportmidler. Leveringsstedet for disse ydelser vil derfor blive ændret herefter.

Der blev foretaget en offentlig høring på internettet fra den 3. februar til den 4. april 2005. Kommissionen modtog 71 svar. Resultaterne kan ses på http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/common/consultations/tax/index_en.htm.

- **Indhentning og anvendelse af ekspertise**

Der har ikke været behov for ekstern ekspertise.

- **Konsekvensanalyse**

På området indirekte beskatning er det nødvendigt at have fælles regler for leveringsstedet for ydelser for at undgå tilfælde med dobbeltbeskatning eller ikke-beskatning af de berørte erhvervsdrivende. Den bedste måde at opnå det på og samtidig garantere medlemsstaterne mest mulig fleksibilitet er ved et initiativ fra Kommissionen.

Når der skal udarbejdes ny fællesskabslovgivning på momsområdet, som har direkte indvirkning på erhvervslivet, sådan som det er tilfældet med dette forslag, mener Kommissionen at det er nødvendigt at høre ikke blot skattemyndighederne, men også andre interesserede parter. Til udarbejdelsen af dette nye forslag drøftede Kommissionen først de overordnede principper med medlemsstaterne i en gruppe i Kommissionen i januar 2005. Derefter fulgte en offentlig høring over internettet. Der blev også indledt omfattende uformelle kontakter med erhvervslivet under deltagelse i møder og fora om dette emne og ved afholdelse af bilaterale drøftelser med de berørte sektorer.

Resultaterne af denne høringsproces er i videst muligt omfang blevet taget med i betragtningerne og fremsendt til medlemsstaterne. Resultatet er dette forslag til direktiv fra Rådet, og der er tilstræbt en balance mellem behovet for på den ene side kontrol og korrekt tildeling af momsmidler til skattemyndighederne og på den anden side enkle, ensartede og ligefremme regler for virksomhederne.

3) FORSLAGETS RETLIGE ASPEKTER

- **Resumé af forslaget**

Formålet med dette forslag er at ændre nogle af bestemmelserne i sjette momsdirektiv om fastsættelse af leveringsstedet for ydelser til ikke-afgiftspligtige kunder. Disse ændringer er blevet foreslået for at sikre beskatning af ydelser på forbrugsstedet og for at undgå, at virksomheder flytter.

- **Retsgrundlag**

Artikel 93 i EF-traktaten.

- **Subsidiaritetsprincippet**

Subsidiaritetsprincippet finder anvendelse, i og med at forslaget ikke henhører under Fællesskabets enekompetence.

Forslagets mål kan ikke i tilstrækkelig grad virkeliggøres af medlemsstaterne af følgende årsager:

Leveringen af ydelser kan omfatte mere end en medlemsstat. Det er derfor væsentligt at have fælles regler for fastsættelse af leveringsstedet for momspligtige ydelser.

Det er klart, at hvis medlemsstaterne kunne anvende individuelle regler for fastsættelse af leveringsstedet for ydelser på momsområdet, ville det kunne føre til dobbeltbeskatning eller ikke-beskatning. Det ville i høj grad skade både

medlemsstaternes og EU-virksomhedernes interesser.

Målene i forslaget vil bedre kunne virkeliggøres gennem EF-tiltag af følgende årsager:

Hvis det skal sikres, at momssystemet er neutralt, må risikoen for dobbeltbeskatning eller ikke-beskatning fjernes. Den bedste måde at gøre det på er ved et forslag fra Kommissionen, der fastlægger reglerne for fastsættelse af leveringsstedet for ydelser.

På den måde vil der i princippet ikke opstå sager med dobbeltbeskatning eller ikke-beskatning.

Et passende redskab til at løse dette problem er et initiativ på fællesskabsplan, hvor der indføres et enkelt leveringssted for en specifik ydelse.

Forslaget er derfor i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet.

- **Proportionalitetsprincippet**

Forslaget er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet af følgende årsager:

Det er et forslag til direktiv, som medlemsstaterne skal gennemføre i deres nationale lovgivning. Dette instrument anvendes normalt til Kommissionens initiativer på området indirekte beskatning, og det giver medlemsstaterne et vist råderum.

Det grundlæggende formål med forslaget er at sikre, at leveringer af ydelser bliver beskattet i videst muligt omfang på det sted, hvor det faktiske forbrug finder sted. I øvrigt vil forslaget ikke betyde ekstra administrative byrder for skattemyndighederne, og det vil heller ikke pålægge erhvervslivet uforholdsmæssigt store administrative byrder; herved imødekommes målene i Lissabon-strategien.

- **Valg af retsakt**

Foreslået retsakt: direktiv.

Andre retlige instrumenter ville ikke være hensigtsmæssige af følgende årsag:

Dette forslag er en ændring til et tidligere forslag fra Kommissionen til et rådsdirektiv, og derfor har det form af et direktiv. Det ændrede forslag forelægges i medfør af EF-traktatens artikel 250, stk. 2, og der er taget hensyn til principperne om subsidiaritet og proportionalitet.

4) BUDGETMÆSSIGE KONSEKVENSER

Forslaget har ingen virkninger for Fællesskabets budget.

5) YDERLIGERE OPLYSNINGER

- **Simulering, pilotfase og overgangsperiode**

Der var eller vil blive indført en overgangsperiode for forslaget.

- **Sammenligningstabel**

Medlemsstaterne skal tilsende Kommissionen teksten til de nationale bestemmelser til gennemførelse af direktivet sammen med en sammenligningstabel over de pågældende bestemmelser og dette direktiv.

- **Nærmere redegørelse for forslaget**

GRUNDPARAMETRE

Det er et almindeligt anerkendt princip, at moms er en forbrugsafgift. Hvis der ændres i reglerne om leveringsstedet for ydelser, bør det være efter princippet om, at beskatningen bør foretages det sted, hvor det faktiske forbrug finder sted. Men det må ikke føre til yderligere forpligtelser, der vil kunne betragtes som uforholdsmæssige, byrdefulde eller upraktiske.

I modsætning til moms på ydelser til afgiftspligtige personer, kan moms på ydelser til ikke-afgiftspligtige personer (slutforbrugere) ikke fradrages af kunden. Eftersom ikke-fradragsberettiget moms regnes for at være en del af medlemsstaternes momsindtægter, er det endnu vigtigere at sikre, at princippet om beskatning på forbrugsstedet overholdes, når det er muligt.

PROBLEMER OG FORESLÅEDE ÆNDRINGER TIL KOMMISSIONENS FORSLAG KOM(2003) 822

Ifølge den generelle regel anses leveringsstedet for ydelser for at være det sted, hvor leverandøren har etableret hjemstedet for sin økonomiske virksomhed eller har et fast forretningssted, hvorfra ydelsen leveres, eller i mangel af et sådant sted leverandørens bopæl eller sædvanlige opholdssted. Derudover er der en række undtagelser, som har forret for den generelle regel, og som kan bevirke, at beskatningsstedet ændres, alt efter hvilken art ydelsen er af.

For ydelser, der leveres til ikke-afgiftspligtige personer, findes der undtagelser for ydelser med tilknytning til fast ejendom, transport – både passager- og varetransport – ydelser af kulturel, kunstnerisk, sportslig, videnskabelig og uddannelsesmæssig art, arbejde udført på løsørengsstande og i særlige tilfælde immaterielle ydelser, herunder ophavsret, patentrettigheder, reklame, rådgivning (f.eks. ingeniører, advokater osv.), vikarservice, udlejning af løsørengsstande, teletjenester, radio- og fjernsynsspredning og elektronisk leverede ydelser.

Selve strukturen i disse regler giver anledning til en række problemer, som i de tilfælde, hvor ydelserne leveres til ikke-afgiftspligtige personer, bliver forværrede, når disse ydelser kan leveres ved fjernsalg, uden at der er indført beskyttelsesordninger.

1. Generel regel

For øjeblikket er den generelle regel, at beskatningen finder sted dér, hvor leverandøren er etableret. I de fleste tilfælde fører denne regel til beskatning på det faktiske forbrugssted. Det er naturligvis tilfældet, når ydelserne præsteres lokalt. Det er også en regel, der er meget let at anvende for tjenesteyderen, da det eneste, der er nødvendigt at kende, er momslovgivningen og momssatserne i vedkommendes egen

medlemsstat.

Beskatning på forbrugsstedet opnås bedst ved at beskatte ydelserne på det sted, hvor de faktisk benyttes eller udnyttes, men erfaringen har vist, at det i mange tilfælde er meget vanskeligt at fastslå, hvor ydelsen benyttes eller udnyttes. Selv om det ud fra et rent teoretisk synspunkt sandsynligvis er den mest korrekte regel at anvende, hvis momsens karakter af en forbrugsafgift skal opfyldes fuldt ud, så anses det ikke for at være korrekt at anvende den som en generel regel, hovedsageligt på grund af praktiske problemer med at fastslå, hvor dette sted er, i tilfælde af at ydelsen bliver benyttet og udnyttet i forskellige jurisdiktioner. Det ville også betyde unødvendige administrative byrder for erhvervslivet.

Alternativet ville være at beskatte alle leverancer af ydelser til ikke-afgiftspligtige personer på det sted, hvor kunden er etableret. Denne løsning ville imidlertid også pålægge virksomhederne uforholdsmæssigt store administrative byrder, da de altid skulle fastslå det sted, hvor deres kunde er etableret, og hvis der ikke findes en "one stop"-mekanisme, skulle de momsregistreres i alle de medlemsstater, hvor de har ikke-afgiftspligtige kunder, og opkræve og betale momsen til de pågældende medlemsstater. Det ville også give skattemyndighederne ekstra administrative byrder, og der ville ikke være nogen særlig fordel med hensyn til kontrolkvaliteten. Det er naturligvis ikke i overensstemmelse med de konklusioner, man nåede frem til på topmødet i Lissabon. Så længe der ikke er en mekanisme, der kan bruges til at opkræve afgiften i forbrugsmedlemsstaterne uden at give urimelige administrative komplikationer, er det urealistisk at beskatte alle leverancer til slutbrugere på forbrugsstedet.

Disse byrder kan undgås, hvis den nuværende regel bevares som den generelle regel. I de fleste tilfælde opfylder den målet med beskatning på forbrugsstedet, og den er meget let at anvende for leverandøren, som blot kan anvende sine egne nationale momsregler og ikke behøver at tjekke kundens identitet. Det bliver underbygget af mange af de svar, der er givet under den offentlige høring. I betragtning heraf vil forslaget opretholde leverandørens etableringssted som den generelle regel.

2. Særlige bestemmelser

Selv om hovedreglen i de fleste tilfælde fører til beskatning på det faktiske forbrugssted, så er der dog en række områder, hvor det er nødvendigt med specifikke regler. Det er de områder, hvor en videreførelse af de nuværende regler ville give praktiske vanskeligheder for erhvervslivet, hvis den foreslåede behandling af B2B-ydelser blev vedtaget uden en tilsvarende ændring for B2C; eller hvor de nuværende regler må anses for at være uhensigtsmæssige eller upraktiske; eller hvor de nuværende regler ikke opfylder princippet om beskatning på forbrugsstedet på et område, der har stor finansiel betydning. På nogle andre områder har hensynet til byrder, forenkling og overholdelse af princippet om beskatning på forbrugsstedet vippet balancen over mod opretholdelse af de nuværende specifikke regler. Der er fundet følgende tilfælde, hvor det anses for nødvendigt at tillade visse undtagelser fra den generelle regel både af administrative og af politiske årsager:

2.1. Fast ejendom (nuværende artikel 9, stk. 2, litra a))

Den første undtagelse må være at opretholde den nuværende regel for ydelser, der har tilknytning til fast ejendom. Denne regel er tilstrækkelig ligetil at anvende og fører generelt til beskatning der, hvor ydelsen forbruges. Desuden er denne sektor ofte

genstand for undtagelser, som også påvirker fradragsretten.

Eftersom Kommissionen allerede i B2B-forslaget har foreslået at opretholde denne undtagelse, der dækker leveringer til såvel afgiftspligtige som ikke-afgiftspligtige personer, er det ikke nødvendigt med yderligere ændringer.

2.2. Personbefordring (nuværende artikel 9, stk. 2, litra b))

Personbefordringsydelser bliver for øjeblikket som en undtagelse beskattet i forhold til den tilbagelagte strækning. At anvende denne regel på et indre marked uden fiskale grænser er både upraktisk og vanskeligt. Det indebærer, at et busselskab, der befører turister fra Paris til Amsterdam, bliver nødt til at anvende fransk, belgisk og nederlandsk moms på de respektive dele af strækningen og betale det hertil svarende momsbeløb til skattemyndighederne i hver af disse medlemsstater. I praksis er denne regel ret byrdefuld og meget vanskelig at anvende for de involverede erhvervsdrivende.

Eftersom det var meget vanskeligt kun at løse problemet for afgiftspligtige personer uden at se på ydelser af denne type til ikke-afgiftspligtige personer, blev dette problem ikke taget op i det oprindelige B2B-forslag. Det blev i stedet for overladt til et kommende forslag vedrørende B2C at behandle dette spørgsmål.

Det har været overvejet, om det er muligt at beskatte personbefordringsydelser, uanset hvilket middel der anvendes, på afgangsstedet. Det ville være på linje med tidligere tilsagn og falder sammen med, hvad der tidligere er foreslået, men det vil ikke medføre ændringer med hensyn til de satser og undtagelser, der anvendes for øjeblikket på personbefordringsydelser i de forskellige medlemsstater. Selv om det var tilfældet, ville denne regel ikke nødvendigvis, som det fremgår af tidligere drøftelser, løse problemet. I stedet for ville det sandsynligvis skabe andre problemer, da det ville give mulighed for afgiftsunddragelse ved at flytte befordringsydelserne.

Ud fra de svar, der indkom ved høringen, ser det ud til, at hvis der blot ændres ved reglerne om leveringsstedet, vil det ikke løse de problemer, der er i denne sektor. Derfor vil mange på trods af de vanskeligheder, der er med de nuværende regler, stadigvæk foretrække at bevare dem, indtil Kommissionen fremsætter et forslag, der ikke blot tager fat om leveringsstedet for personbefordringsydelser, men som også fjerner den nuværende konkurrencefordrejning mellem de forskellige transportmidler hvad angår de momssatser og undtagelser, der anvendes af medlemsstaterne i denne sektor. De selskaber, som for øjeblikket skal lægge moms på deres personbefordringsydelser, var ikke overbeviste om, at en beskatning på afgangsstedet ville mindske deres problemer.

Med den nuværende regel, ifølge hvilken personbefordringsydelser beskattes på grundlag af den tilbagelagte strækning, sikres det, at afgiften tilfalder forbrugsmedlemsstaten. Hvis denne regel erstattes af beskatning på afgangsstedet – hvilket fremstår som det eneste reelle alternativ i undersøgelser, der er foretaget for Kommissionen – ville det ikke medføre, at befordringsydelser beskattes på forbrugsstedet i samme omfang. Desuden ville byrden ved at skulle opsplitte prisen efter den tilbagelagte strækning i hver enkelt medlemsstat, blive mindre med one-stop-mekanismen.

Under disse omstændigheder foreslår Kommissionen, at den nuværende regel forbliver

uændret. For bedre at afspejle den nuværende tekst ændres den oprindeligt foreslåede formulering lidt.

2.3. Transport af varer inden for Fællesskabet (nuværende artikel 28b, punkt C, stk. 2)

Ifølge den nuværende regel er det afgangsstedet, der er leveringssted for ydelser i form af transport af varer inden for Fællesskabet til ikke-momsregistrerede personer. Det indebærer, at et transportfirma, der foretager grænseoverskridende flytning for en ikke-afgiftspligtig person, skal pålægge moms i den medlemsstat, hvor transporten starter. Sådanne firmaer er derfor betalingspligtige for momsen i alle de medlemsstater, hvorfra de foretager flytninger.

Selv om det må erkendes, at det er ret byrdefuldt for de involverede erhvervsdrivende, vil det ikke være hensigtsmæssigt at vende tilbage til enten den generelle regel eller til den tilbagelagte strækning. Problemet er, at hvis sådanne ydelser beskattes på det sted, hvor leverandøren er etableret, vil det kunne føre til, at leverandøren enten flytter til en medlemsstat med en mere privilegeret momssats eller også til et land uden for EU. Der var flere af respondenterne i den offentlige høring, der påpegede dette problem. På baggrund heraf foretrækker man at bevare denne undtagelse, som operatørerne nu er vant til.

Den største indvending mod denne regel er, at den tvinger flyttefirmaer til at opfylde alle momsforpligtelser i alle de medlemsstater, hvorfra de starter en flytning. Dette problem kan dog i vid udstrækning løses ved at anvende en one-stop-mekanisme, som gør, at disse firmaer kan centralisere disse forpligtelser på et enkelt sted.

2.4. Restaurant- og cateringydelser (nuværende artikel 9, stk. 1)

Restaurandydelser dækker over en gruppe af varer og aktiviteter, hvor levering af mad kun er en af komponenterne, og hvor tjenesteydelser er langt den dominerende del. Sådanne ydelser – som er materielle i deres natur og leveres til direkte forbrug på et let identificerbart sted – bør som en undtagelse pålægges afgift dér, hvor ydelseren bliver præsteret rent fysisk. Det er ofte det samme sted som dér, hvor leverandøren er etableret, hvilket for øjeblikket er det, der er afgørende for beskattningen af disse ydelser, men det er ikke altid sådan, især ikke i forbindelse med cateringydelser. Når det ikke er tilfældet, afspejler reglen om, at leveringsstedet er det sted, hvor ydelseren faktisk præsteres, i højere grad hvor sådanne ydelser i alt væsentligt forbruges. Den sikrer også, at der er samme vilkår for leverandører af sådanne ydelser.

For at nå hertil tilføjes der et nyt litra d) i artikel 9f, stk. 1.

Men denne regel bør ikke gælde for levering af restaurant- eller cateringydelser om bord på skibe, fly eller tog under personbefordring, da det vil være meget vanskeligt at fastslå, hvor ydelseren faktisk præsteres. I stedet bør sådanne ydelser ligesom levering af varer om bord beskattes på afgangsstedet for personbefordringsydelsen.

Det foreslås derfor, at der indsættes et nyt stykke i artikel 9d, stk. 1, ifølge hvilket leveringsstedet for restaurant- og cateringydelser til afgiftspligtige kunder om bord på skibe, fly eller tog under en personbefordringsydelse vil være afgangsstedet for denne transportydelse. En lignende bestemmelse vil blive indsat som et nyt stykke i artikel 9f,

der dækker levering af sådanne ydelser til ikke-afgiftspligtige kunder.

2.5. Udlejning af transportmidler (nuværende artikel 9, stk. 1)

Udlejning af transportmidler anses ikke for at være præsteret det sted, hvor transportmidlet anvendes, men for at opnå forenkling og overensstemmelse med den generelle regel det sted, hvor leverandøren har etableret hjemstedet for sin økonomiske virksomhed. Eftersom transportmidler let kan krydse grænser, sikrer denne regel ikke endegyldigt, at momsen tilfalder forbrugsmedlemsstaten. For at afhjælpe dette problem er det nødvendigt at regulere det særskilt.

Eftersom det er vanskeligt, om ikke umuligt, at fastslå det sted, hvor transportmidler anvendes, er det nødvendigt at indføre en praktisk regel for pålæggelse af moms. I forslaget om B2B blev problemet løst ved i tilfælde af langtidsleasing af transportmidler at flytte beskatningsstedet til det sted, hvor kunden er etableret i henhold til den generelle regel. Kun for korttidsudlejning vil leveringsstedet i henhold til B2B-forslaget være det sted, hvor leverandøren er etableret, for så vidt transportmidlet anvendes i den samme medlemsstat. I praksis indebærer det, at beskatningen finder sted dér, hvor den afgiftspligtige kunde tager transportmidlet i besiddelse, med mindre leverandøren er etableret i en anden medlemsstat.

Det ville ikke være hensigtsmæssigt at have forskellige regler for udlejning af transportmidler, alt efter om kunden er afgiftspligtig eller ej. Det fremgår klart af svarene fra den offentlige høring, at det er et meget vigtigt anliggende for de involverede sektorer. For at opnå ensartethed vil det være logisk at afstemme reglerne om B2C efter den foreslåede behandling af B2B.

For korttidsudlejning kan det derved undgås, at udlejningsfirmaet skal kontrollere, om kunden er en privatperson eller en afgiftspligtig person. Firmaet skal blot pålægge momsen i den medlemsstat, hvor personen tager transportmidlet i besiddelse for at bruge det dér i kort tid. For langtidsleasing gælder de problemer, der blev rejst af sektoren for B2B-ydelser, ligeledes for B2C-ydelser. Den nuværende regel, der indebærer beskatning på det sted, hvor leverandøren er etableret, fører til, at biludlejningsfirmaer flytter til de medlemsstater, der har lave momssatser for billeasing, eller som har mere favorable fradragsregler for erhvervs kunder. Derfor er det nødvendigt at indføre regler, der sikrer, at momsen bliver betalt i forbrugsmedlemsstaten. Af praktiske årsager anses det for at være dér, hvor kunden er etableret. Hvis kunden er en ikke-afgiftspligtig person, må det være leverandøren, der skal stå til regnskab for afgiften. For leverandørerne er der en praktisk ulempe herved, fordi det tvinger den til at opfylde momsforpligtelserne i alle de medlemsstater, hvor de har ikke-afgiftspligtige kunder. Dette problem kan dog i vid udstrækning løses ved at anvende en one-stop-mekanisme, som gør, at disse firmaer kan centralisere disse forpligtelser på et enkelt sted.

Det foreslås derfor, at der indsættes et nyt stk. 3 i artikel 9f, ifølge hvilket, leveringsstedet i tilfælde af langtidsleasing til ikke-afgiftspligtige kunder er det sted, hvor kunden er etableret, har sin bopæl eller normalt er bosiddende. For korttidsudlejning er leveringsstedet det sted, hvor transportmidlet i praksis stilles til rådighed for den ikke-afgiftspligtige person. Dette stykke indeholder også en definition af langtidsleasing.

2.6. Udstillinger, messer, kulturelle begivenheder, sagkyndig vurdering af eller arbejde udført på løsøregenstande (nuværende artikel 9, stk. 2, litra c))

For kulturelle aktiviteter, kunst, sport, underholdning eller lignende skal beskatning ifølge den nuværende regel finde sted, hvor sådanne ydelser faktisk udføres. Det gælder ligeledes for ydelser med tilknytning til sagkyndig vurdering af eller arbejde udført på løsøregenstande. Det er almindeligt accepteret, at generelt set fører denne regel til beskatning på det sted, hvor forbruget sker. En ændring af den nuværende regel kunne give flere problemer (f.eks. at virksomheder flytter) og ville helt sikkert bevæge sig bort fra princippet om beskatning på forbrugsstedet. Med hensyn til de administrative byrder for de involverede leverandører vil de kunne blive mindre med den foreslåede one-stop-mekanisme.

Den nuværende regel bør altså lades uændret, men det må sikres, at det kun er ydelser, der kræver en menneskelig tilstedeværelse, der er omfattet af denne regel. Ellers vil leverandører af ydelser, der kan leveres uden menneskelig tilstedeværelse, blandt andet fjernundervisning, kunne flytte til medlemsstater, der har mere favorable momssatser for sådanne ydelser, især når de leveres til kunder, der ikke har ret til at fradrage indgående moms. Disse ydelser bør derfor beskattes det sted, hvor kunden er, på samme måde som andre ydelser, der kan præsteres på afstand.

For at opnå dette må litra c) i artikel 9f, stk. 1, ændres, således at undervisning, der præsteres uden den fysiske tilstedeværelse af tjenesteyderen, udelukkes.

2.7. Ydelser, der kan præsteres på afstand (nuværende artikel 9, stk. 1)

Elektronisk leverede ydelser, teletjenester, radio- og tv-spredningstjenester samt fjernundervisning kan leveres og bliver leveret til ikke-afgiftspligtige personer på afstand. Finansielle ydelser leveres også i stigende grad på denne måde. Når disse ydelser leveres til afgiftspligtige personer, bliver de beskattet i kundens medlemsstat, og denne regel bibeholdes i det nye B2B-forslag. Når disse ydelser leveres til ikke-afgiftspligtige personer, bliver de beskattet det sted, hvor leverandøren er etableret.

I betragtning af hvor let det er at levere disse ydelser, er der stor risiko for, at leverandørens beslutning om, hvor han vil placere sit forretningssted, bliver påvirket af bestemmelser om moms, og det så meget desto mere, når han leverer til kunder, der selv må bære den fulde momsbyrde. Erfaringen viser, at når der vedtages nye regler for elektroniske ydelser, så opretter leverandører af elektroniske ydelser, der er etableret uden for EU, et fast forretningssted i medlemsstater med de mest attraktive momssatser, og derfra leverer de til alle deres kunder i hele EU. Tilsvarende skifter EU-virksomheder deres forretningssted for at nyde godt af denne konkurrencemæssige fordel.

Det almindelige princip om beskatning på forbrugsstedet bliver så ikke længere overholdt, og heller ikke princippet om handel på lige vilkår. Det giver anledning til bekymring i mange medlemsstater, sådan som det er blevet påpeget ved flere lejligheder, senest under drøftelserne i Rådet om B2B-forslaget.

Når denne type ydelser leveres til ikke-afgiftspligtige personer, bør beskatningsstedet ændres fra det sted, hvor leverandøren er etableret, til det sted, hvor den kunde, der modtager ydelser, befinder sig. På nuværende stadi vil denne undtagelse imidlertid

ikke dække finansielle ydelser, idet de fleste af dem for øjeblikket er undtaget. I stedet for vil behandlingen af disse ydelser blive taget op i det overordnede forslag om beskatning af finansielle ydelser.

Med denne regel skal leverandøren pålægge moms i den medlemsstat, hvor kunden er etableret eller har sin bopæl, og anvende den momssats, der gælder i den enkelte medlemsstat. Det er sandsynligvis grunden til, at de fleste reaktioner, der indkom under den offentlige høring fra virksomheder, der er involveret i denne type aktiviteter, er meget negative. Det vil nemlig føre til yderligere administrative byrder for disse erhvervsdrivende, men den ulempe, som det kan medføre, vil i vid udstrækning kunne afhjælpes, hvis de erhvervsdrivende vælger one-stop-mekanismen, hvor der kun er ét sted, at alle forpligtelserne skal opfyldes, og hvor der er et elektronisk middel til at gøre det. Derfor er Kommissionen helt overbevist om, at forenklingen i dette forslag kun vil kunne opnås med fuld styrke, hvis der samtidig indføres en one-stop-mekanisme. Uden denne forenkling ville de ændrede regler give uforholdsmæssigt store administrative byrder for erhvervslivet, hvilket går stik imod Lissabon-strategien.

Denne regel vil gælde alle leverandører, uanset om de er etableret i eller uden for EU. På den måde vil leverandører, der er etableret i et land uden for EU, få den samme behandling som leverandører etableret i EU, og de vil også skulle overholde de samme regler, herunder forpligtelsen til at betale den moms, som de skylder i hver enkelt medlemsstat, hvor de er betalingspligtige for momsen. For øjeblikket er der en midlertidig særlig regel, som gør, at leveringen af elektronisk leverede ydelser fra leverandører, der er etableret uden for EU, til ikke-afgiftspligtige kunder i EU beskattes det sted, hvor kunden er etableret. Denne regel blev sammen med den særlige ordning i direktivets artikel 26c fint overholdt af leverandører af elektronisk leverede ydelser, som er etableret uden for EU. I første instans er afgiftsopkrævningen primært en sag for medlemsstaterne, men i forbindelse med en undersøgelse af, hvordan direktiv 2002/38/EF virkede, har medlemsstaterne indsendt oplysninger til Kommissionen, som viser, at der den 30. juni 2004 var 617 aktuelle registreringer for ikke-etablerede afgiftspligtige personer, som benytter sig af den forenkede ordning. I 2004 havde disse ikke-etablerede afgiftspligtige personer indtil den 30. juni betalt moms på i alt 90 315 000 EUR.

Kommissionen afholdt også et seminar i juni 2004 som led i Fiscalis-programmet, hvor den praktiske gennemførelse af direktivet blev drøftet. Medlemsstaterne udtrykte tilfredshed med nytten og anvendelsen heraf. Derfor gøres den midlertidige regel i artikel 9, stk. 2, litra f), permanent med de foreslåede regler. Den del, der har relation til artikel 26c i direktivet, bliver for øjeblikket behandlet i forbindelse med den foreslåede generelle one-stop-mekanisme.

For at opnå resultater må artikel 9g først og fremmest udgå af forslaget, idet den bliver overflødig med indførelsen af den nye artikel 9g. For det andet foreslås det, at første stykke i artikel 9g erstattes af en tekst, der dækker ydelser, som kan leveres på afstand til ikke-afgiftspligtige personer. Det nye stk. 1 vil betyde, at levering af følgende ydelser bliver afgiftspligtig på det sted, hvor den ikke-afgiftspligtige kunde er etableret: elektronisk leverede ydelser, teletjenester, spredningstjenester og undervisning, som leveres uden at tjenesteyderen er fysisk til stede. Kommissionen mener, at det er bedst at fokusere på disse ydelser, når der helt klart er en reel risiko for konkurrencefordrejning eller for virksomhedsflytning, frem for at indføre en generel

beskrivelse af alle ydelser, der kan leveres på afstand.

Og for at de erhvervsdrivende fortsat skal kunne benytte de nuværende regler for fastsættelse af beskatningsstedet for elektronisk leverede ydelser til ikke-afgiftspligtige kunder, foreslår Kommissionen, at disse regler senest træder i kraft den 1. juli 2006.

2.8. Ydelser præsteret af formidlere (nuværende artikel 28c, punkt E, stk. 3)

Når formidlere præsterer ydelser til slutforbrugere, som ikke er momsregistrerede, bliver disse ydelser beskattet på det sted, hvor den hovedtransaktion, som de er knyttet til (levering af varer eller ydelser eller erhvervelse inden for Fællesskabet), beskattes. Eftersom det ikke altid er let at anvende denne regel, overvejedes det at beskatte ydelser, der præsteres af formidlere, på det sted, hvor formidleren er etableret. Sådanne ændringer giver imidlertid anledning til en vis bekymring, eftersom ydelser, der præsteres af formidlere etableret uden for Fællesskabet, så ikke ville blive beskattet, selv om de er knyttet til EU-aktiviteter. Den heraf følgende konkurrenceforvridning kan forværres yderligere, ved at leverandører flytter, selv inden for EU, til medlemsstater, der har lavere momssatser. Denne risiko er særlig høj for denne type ydelser, eftersom der kun er brug for lidt udstyr, kontorlokaler osv. Det er helt klart en udbredt frygt blandt en stor del af de sektorer, der besvarede den offentlige høring, især transportsektoren, rejsearrangører og rejsebureauer.

På baggrund af disse argumenter og ud fra den kendsgerning, at ulemperne ved yderligere efterlevelsescrav og afgiftsbetinget forvridning klart overgår fordelene ved enhver ændring af et system, som ganske vist ikke er ideelt, men som de erhvervsdrivende har kunnet få til at fungere i årevis, foreslår Kommissionen at bevare det nuværende leveringssted for ydelser fra formidlere til ikke-afgiftspligtige kunder. Men frem for at beholde disse regler i deres nuværende form, bør de af klarhedshensyn sammenfattes i en enkelt bestemmelse. Til det formål skal artikel 9i, som nu bliver artikel 9h, ændres, så det klart defineres, at leveringsstedet for sådanne ydelser vil være det sted, hvor hovedtransaktionen udføres. Undtagelserne i den oprindelige tekst i artikel 9i udgår, således at alle ydelser, der præsteres af formidlere til ikke-afgiftspligtige kunder, nu er dækket.

2.9. Leverandører og modtagere etableret i et land uden for EU (nuværende artikel 9, stk. 2, litra e) og f))

Når ydelser, der falder ind under den nuværende artikel 9, stk. 2, litra e), præsteres til kunder, der ikke er etableret i Fællesskabet, er leveringsstedet for øjeblikket beliggende uden for Fællesskabet. Denne situation bør opretholdes.

Når e-handel, teletjenester og spredningstjenester præsteres af en leverandør, der er etableret uden for EU, kan leverandøren i henhold til de nuværende regler blive betalingspligtig for momsen i den medlemsstat, hvor den ikke-afgiftspligtige kunde er etableret, eller i den medlemsstat, hvor ydelsen faktisk benyttes eller udnyttes. Disse bestemmelser blev medtaget for at sikre en fair konkurrence mellem leverandører, uanset om de var etableret i eller uden for EU, når de præsterer sådanne ydelser for ikke-afgiftspligtige kunder i EU. Disse regler vil blive bevaret og indarbejdet i den reviderede artikel 9h, som bliver artikel 9g.

I betragtning af at disse bestemmelser nu dækkes af artikel 9g og 9h, skal artikel 9j

ændres, således at det nu bliver artikel 9i og henvisningerne til litra h), j), k) og l) udgår.

2.10. Bestemmelse om undgåelse (nuværende artikel 9, stk. 3)

Ifølge de nuværende regler kan medlemsstaterne sætte sig ud over reglerne om leveringsstedet, hvis det er nødvendigt for at undgå dobbelt påligning af afgifter eller ikke-påligning af afgifter eller for at afværge konkurrencefordrejning. Anvendelsesområdet for denne regel er begrænset, da den kun dækker leveringer, der falder ind under artikel 9, stk. 2, litra e). Men i B2B-forslaget var der allerede tale om at udvide anvendelsen af denne regel til alle bestemmelser om leveringssted, såvel til afgiftspligtige som ikke-afgiftspligtige personer. Det er derfor ikke nødvendigt med yderligere ændringer.

2.11. Informationsudveksling ved hjælp af VIES (momsinformationsudvekslings-system)

I det oprindelige forslag foreslog Kommissionen, at der skulle indføres en forpligtelse for afgiftspligtige personer til at lade ydelser indgå i deres oversigt over angivelser, hvorved der kunne udveksles information mellem medlemsstaterne ved hjælp af VIES med virkning fra 1. januar 2008. Det skyldtes, at Kommissionen på det tidspunkt var i færd med at foretage en gennemførlighedsundersøgelse for at forbedre VIES. Denne undersøgelse er nu afsluttet og har vist, at det teknisk set kan lade sig gøre at lade informationsudveksling om ydelser indgå i det nuværende VIES. Følgelig vil datoen for, hvornår afgiftspligtige personers indberetningsforpligtelse starter, blive den samme som datoen for, hvornår de foreslåede ændringer træder i kraft, nemlig den 1. juli 2006, og datoen den 1. januar 2008 udgår derfor.

2.12. Tekniske ændringer til forslaget

Endelig er det nødvendigt med en række tekniske ændringer for at gøre formuleringen af bestemmelserne mere klar samt ændre krydshenvisningerne til artikler, der ændres ved dette forslag.

I artikel 1, stk. 2, bliver stykkerne i artikel 9d nummereret, og der indsættes et nyt stk. 2. Endvidere tilføjes der en krydshenvisning til stk. 1 til definitionen af langtidsleasing, der nu optræder i stk. 3.

I artikel 9e, stk. 1, udgår ordene "og ydelser gennem formidlere", da de nu dækkes af den nye artikel 9h.

Artikel 9g udgår, og tidligere artikel 9h, 9i, 9j og 9k får derfor ny nummerering.

Eftersom det første stykke i artikel 9g erstattes af et nyt stk. 1, tilpasses henvisningen i stk. 2 derfor og lyder nu "I stk. 1, litra b), forstås ved".

I artikel 1, stk. 3, i det oprindelige forslag, som ændrer artikel 12, stk. 3, litra a), erstattes krydshenvisningen til artikel 9j, litra k, nu med en henvisning til den nye artikel 9g, stk. 1, litra a).

I litra b) i artikel 1, stk. 4, ændres artikel 21, som den fremgår af artikel 28g, hvortil der

er føjet et nyt stk. 5, således at nummeret på dette nye stykke fremstår klart.

Tilsvarende tilføjes der en henvisning til litra b) i teksten i første afsnit i artikel 22, stk. 6, litra b), i den version, der fremgår af artikel 28h, ændret ved artikel 1, stk. 5, i B2B-forslaget.

Det sjette afsnit, som oprindeligt blev tilføjet artikel 22, stk. 6, litra b), i den version, der fremgår af artikel 28g, ved litra c) i artikel 1, stk. 5, tages ud.

Ændret forslag til

RÅDETS DIREKTIV

om ændring af direktiv 77/388 med hensyn til leveringsstedet for tjenesteydelser

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 93,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet²,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg³, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Gennemførelsen af det indre marked, globaliseringen, dereguleringen og teknologiske ændringer har alt i alt skabt enorme ændringer i omfanget af og mønsteret for handel med ydelser. Der er i stigende omfang mulighed for fjernlevering af et antal ydelser. Som en reaktion herpå er der i årenes løb blevet taget skridt uden egentlig sammenhæng til at tackle dette, og mange definerede ydelser bliver faktisk i øjeblikket beskattet ud fra princippet om bestemmelsessted.
- (2) For at det indre marked kan fungere, må der ske en ændring af Rådets sjette direktiv af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter – det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag⁴ for så vidt angår leveringsstedet for ydelser, som følger Kommissionens strategi til modernisering og forenkling af den måde, det fælles momssystem fungerer på⁵.
- (3) For alle leveringer af ydelser bør beskatningsstedet i princippet være det sted, hvor det faktiske forbrug finder sted. Hvis den almindelige regel for leveringsstedet for ydelser skal ændres i den retning, vil det stadigvæk være nødvendigt **med** visse undtagelser fra denne **almindelige** regel både af administrative og af politiske grunde.

¹ EUT C [...], [...], s. [...].

² EUT C [...], [...], s. [...].

³ EUT C [...], [...], s. [...].

⁴ EFT L 145 af 13.6.1977, s. 1. Senest ændret ved direktiv 2003/92/EF (EUT L 260 af 11.10.2003, s. 8).

⁵ KOM(2000) 348 endelig

- (4) For leveringer af ydelser til afgiftspligtige personer, bør den almindelige regel med hensyn til leveringsstedet for ydelser være baseret på det sted, hvor kunden er etableret, frem for hvor leverandøren er etableret.
- (5) Når ydelserne leveres til ikke-afgiftspligtige personer, bør den generelle regel fortsat være, at leveringsstedet for ydelser er det sted, hvor leverandøren har etableret sin økonomiske virksomhed.
- (6) Under visse omstændigheder gælder de generelle regler med hensyn til leveringsstedet for ydelser til såvel afgiftspligtige som ikke-afgiftspligtige personer ikke, og der anvendes specifikke udelukkelse. Disse udelukkelse bør i vid udstrækning baseres på eksisterende kriterier og afspejle princippet om beskatning på forbrugsstedet, uden at dette fører til uforholdsmæssigt store administrative byrder for visse handlende.
- (7) Når en afgiftspligtig person modtager ydelser fra en person, der ikke er etableret i den samme medlemsstat, bør **ordningen for omvendt betalingspligt** være obligatorisk, hvilket betyder, at den afgiftspligtige person bør selvangive et passende momsbeløb for den erhvervede ydelse.
- (8) Ydelser, der præsteres mellem en afgiftspligtig persons forskellige forretningssteder, falder normalt uden for anvendelsesområdet for direktiv 77/388/EØF. Af hensyn til større retssikkerhed bør dette standpunkt bekræftes i lovgivningen.
- (9) Direktiv 77/388/EØF bør ændres i overensstemmelse hermed –

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

I direktiv 77/388/EØF foretages følgende ændringer:

I artikel 6 indsættes følgende som stk. 6:

“**6.** Når en enkelt retlig enhed har mere end et fast forretningssted, behandles tjenesteydelser, der præsteres mellem forretningsstederne, ikke som leverancer.”

2) Artikel 9 affattes således:

“Artikel 9

Generel regel

1. Leveringsstedet for tjenesteydelser til en afgiftspligtig person er det sted, hvor kunden har etableret enten hjemstedet for sin økonomiske virksomhed eller har et fast forretningssted, hvortil ydelsen leveres.

Hvis det ikke er muligt at fastlægge det sted, hvor en afgiftspligtig person har etableret hjemstedet for sin økonomiske virksomhed eller har et fast forretningssted,

er leveringsstedet for ydelserne det sted, hvor denne afgiftspligtige person har sin bopæl eller normalt er bosiddende.

2. Leveringsstedet for tjenesteydelser til ikke-afgiftspligtige personer er det sted, hvor leverandøren har etableret hjemstedet for sin økonomiske virksomhed eller har et fast forretningssted, hvorfra ydelsen leveres.
3. Med henblik på anvendelse af stk. 1 og 2 anses en person, som er en afgiftspligtig person, der også udfører aktiviteter eller transaktioner, som ikke betragtes som værende afgiftspligtige leveringer af varer eller ydelser, for at være afgiftspligtig for alle ydelser, der leveres til ham, undtagen hvis ydelserne er til eget brug eller til brug for hans personale.

Artikel 9a

Fast ejendom

Leveringsstedet for tjenesteydelser vedrørende fast ejendom, herunder ydelser fra ejendomsmæglere, ejendomshandlere og sagkyndige, udlejning inden for hotelsektoren og lignende, indrømmelse af rettigheder til at benytte fast ejendom samt ydelser vedrørende forberedelse eller samordning af byggearbejder, som for eksempel ydelser fra arkitekter og tilsynsførende, er det sted, hvor ejendommen er beliggende.

Artikel 9b

Personbefordring

Leveringsstedet for personbefordring er det sted, hvor befordringen finder sted, i rimeligt forhold til tilbagelagte strækninger.

Artikel 9c

Kulturelle aktiviteter, kunst, sport, underholdning og lignende

Leveringsstedet for tjenesteydelser i forbindelse med virksomhed inden for kulturel aktivitet, kunst, sport, underholdning eller lignende, herunder aktiviteter som organisator af sådanne aktiviteter samt i givet fald tjenesteydelser knyttet til disse former for virksomhed, er det sted, hvor disse tjenesteydelser faktisk udføres.

Artikel 9d

Specifikke tjenesteydelser til afgiftspligtige personer

1. Leveringsstedet for tjenesteydelser til afgiftspligtige personer, undtagen langtidsudlejning eller -leasing af løsørengstande eller arbejde udført på løsørengstande, er det sted, hvor leverandøren har etableret hjemstedet for sin økonomiske virksomhed eller har et fast forretningssted, hvorfra ydelsen leveres,

eller det sted, hvor leverandøren har sin bopæl eller normalt er bosiddende, når følgende betingelser er opfyldt:

- a) ydelserne præsteres i den medlemsstat, hvor leverandøren er etableret, har et fast forretningssted eller sin bopæl eller normalt er bosiddende
- b) ydelserne kræver, at leverandøren er fysisk til stede, eller at det middel, der benyttes til at levere ydelsen, er materielt til stede, og samtidig at kunden fysisk er til stede
- c) ydelserne leveres direkte til en enkeltperson til direkte forbrug.

2. Når restaurant- og cateringydelser leveres til afgiftspligtige personer om bord på skibe, fly eller tog under personbefordring, er leveringsstedet afgangsstedet for transportydelsen.

- 3. Med henblik på anvendelsen af stk. 1** forstås ved “langtidsudlejning eller –leasing” en ordning ifølge en aftale, hvor det er fastsat, at løsøregenstande skal besiddes eller anvendes kontinuert gennem en periode på mere end tredive dage.

Artikel 9e

Transport af varer til ikke-afgiftspligtige personer

1. Leveringsstedet for transportydelser, herunder transport inden for Fællesskabet og ydelser gennem formidlere, til ikke-afgiftspligtige personer er afgangsstedet.
2. Medlemsstaterne kan undlade at lægge afgift på den del af varetransporten inden for Fællesskabet, som svarer til de strækninger, der er tilbagelagt i farvande, som ikke hører med til Fællesskabets område.
3. Ved “transport af varer inden for Fællesskabet” forstås enhver transport af varer med afgangssted og ankomststed i to forskellige medlemsstater.
4. Transport af varer med afgangssted og ankomststed i den samme medlemsstats område sidestilles med transport af varer inden for Fællesskabet, når transporten har direkte tilknytning til transport af varer med afgangssted og ankomststed beliggende på to forskellige medlemsstaters områder.
5. Ved “afgangssted” forstås det sted, hvor transporten af varerne faktisk påbegyndes, uden medregning af den strækning, der tilbagelægges hen til det sted, hvor varerne befinder sig, og ved “ankomststed” forstås det sted, hvor transporten af varerne faktisk afsluttes.

Artikel 9f

Specifikke tjenesteydelser til ikke-afgiftspligtige personer

- 1.** Leveringsstedet for følgende tjenesteydelser leveret til ikke-afgiftspligtige personer er det sted, hvor disse ydelser faktisk udføres:

- a) virksomhed knyttet til transport, såsom lastning, losning, omladning og lignende virksomhed, som udføres i andres navn og på andres vegne
- b) sagkyndig vurdering af løsøregerstande og arbejde udført på løsøregerstande
- c) ydelser i forbindelse med virksomhed inden for videnskab og undervisning, **undtagen de i artikel 9g, stk. 1, litra d), omhandlede undervisningsydelser,** herunder aktiviteter som organisator af sådan virksomhed, samt i givet fald ydelser knyttet til disse former for virksomhed
- d) **restaurant- og cateringvirksomhed.**

2. Når restaurant- og cateringydelser leveres til ikke-afgiftspligtige personer om bord på skibe, fly eller tog under personbefordring, er leveringsstedet afgangsstedet for transportydelsen.

3. Leveringsstedet for langtidsudlejning eller -leasing af transportmidler til ikke-afgiftspligtige personer er det sted, hvor kunden er etableret, har sin bopæl eller normalt er bosiddende.

Leveringsstedet for udlejning, bortset fra langtidsudlejning eller -leasing, af transportmidler er det sted, hvor transportmidlet i praksis stilles til rådighed for den ikke-afgiftspligtige person.

Ved "langtidsudlejning eller -leasing af transportmidler" forstås en ordning ifølge en aftale, hvor det er fastsat, at transportmidlet besiddes eller anvendes kontinuert gennem en periode på mere end tredive dage.

Artikel 9g

Elektronisk leverede ydelser til ikke-afgiftspligtige personer

~~Indtil 30. juni 2006 er stedet for levering til ikke-afgiftspligtige personer af elektronisk leverede tjenesteydelser, herunder især de ydelser, der er omhandlet i bilag L, og ydelser leveret af en afgiftspligtig person, som har etableret hjemstedet for sin økonomiske virksomhed uden for Fællesskabet eller har et fast forretningssted der, hvorfra ydelsen leveres, det sted, hvor den ikke-afgiftspligtige person er etableret, har sin bopæl eller normalt er bosiddende.~~

Artikel 9g

Tjenesteydelser, der kan leveres på afstand til ikke-afgiftspligtige personer

1. Leveringsstedet for følgende tjenesteydelser til en ikke-afgiftspligtig person er det sted, hvor denne person er etableret, har sin bopæl eller normalt er bosiddende:

- a) **elektronisk leverede tjenesteydelser, især dem, der er omhandlet i bilag L**

b) teletjenester, herunder også formidling af adgang til globale informationsnet

c) radio- og tv-spredningstjenester

d) undervisning leveret uden den fysiske tilstedeværelse af tjenesteyderen.

2. **Med henblik på stk. 1, litra b),** forstås ved “teletjenester” tjenesteydelser, hvis formål er transmission, udsendelse eller modtagelse af signaler, tekst, billeder og lyd eller alle andre informationer, ved hjælp af trådforbindelse eller radiobølger eller ved optiske eller andre elektromagnetiske medier, herunder også den hermed forbundne overdragelse af retten til at benytte adgangen til transmission, udsendelse eller modtagelse.

Artikel 9h

Tjenesteydelser leveret af en formidler til ikke-afgiftspligtige personer

Leveringsstedet for tjenesteydelser, der leveres til ikke-afgiftspligtige personer af **en formidler**, som handler i andres navn og på andres vegne, ~~såfremt deres virksomhed vedrører andre transaktioner end dem, der er nævnt i artikel 9e og 9j,~~ er det sted, hvor **hovedtransaktionen foretages i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 9a til 9g og 9i.**

Artikel 9i

Tjenesteydelser til ikke-afgiftspligtige personer uden for Fællesskabet

Leveringsstedet for følgende ydelser, ~~som leveres~~ til en ikke-afgiftspligtig person, der er etableret eller har sin bopæl eller sædvanlige opholdssted uden for Fællesskabet, er det sted, hvor denne person er etableret, har sin bopæl eller normalt er bosiddende:

- a) hel eller delvis overdragelse af ophavsretten, patentrettigheder, licensrettigheder, retten til varemærker, fællesmærker og mønstre og af andre lignende rettigheder
- b) reklamevirksomhed
- c) ydelser fra rådgivningsvirksomheder, ingeniører, projekteringsvirksomheder, advokater og revisorer samt andre lignende ydelser tillige med databehandling og tilvejebringelse af oplysninger
- d) forpligtelser til helt eller delvis at undlade udøvelse af en erhvervmæssig virksomhed eller brug af en af de i denne artikel omhandlede rettigheder
- e) bank-, finansierings- og forsikringstransaktioner, herunder genforsikring, med undtagelse af udlejning af bankbokse
- f) virksomhed som vikarbureau

- g) udlejning af løsørestande med undtagelse af transportmidler af enhver art og af alle andre køretøjer
- ~~h) teletjenester, herunder også formidling af adgang til globale informationsnet~~
- h)** adgang til samt transport eller transmission gennem distributionssystemer for naturgas og elektricitet og andre direkte forbundne tjenester.
- ~~j) radio og tv-spredningstjenester~~
- ~~k) elektronisk leverede tjenesteydelser, især dem, der er omhandlet i bilag L~~
- ~~l) tjenesteydelser, der udføres af formidlere, som handler i andres navn og på andres vegne, såfremt deres virksomhed vedrører levering af sådanne ydelser som omhandlet i denne artikel.~~

Artikel 9j

Undgåelse af dobbeltbeskatning

Med henblik på at undgå dobbelt påligning af afgifter, ikke-påligning af afgifter eller konkurrencefordrejning kan medlemsstaterne, **når der er tale om levering af de i artikel 9 til 9i omhandlede** tjenesteydelser, anse:

- a) leveringsstedet for tjenesteydelsen, når dette er beliggende i indlandet, som beliggende uden for Fællesskabet, såfremt den faktiske benyttelse eller udnyttelse finder sted uden for Fællesskabet
- b) leveringsstedet for tjenesteydelsen, når dette er beliggende uden for Fællesskabet, som beliggende i indlandet, såfremt den faktiske benyttelse eller udnyttelse finder sted i indlandet.”

3) I artikel 12, stk. 3, litra a), affattes fjerde afsnit således:

“Tredje afsnit finder ikke anvendelse på de tjenesteydelser, der henvises til i **artikel 9g, stk. 1, litra a)**.”

4) Artikel 21, som den fremgår af artikel 28g, ændres således:

a) I stk. 1 affattes litra b) således:

“b) ~~aftageren af en ydelse~~ **afgiftspligtige personer, til hvem der leveres ydelser** som omhandlet i artikel 9, stk. 1, såfremt ydelsen leveres af en afgiftspligtig person, der ikke er etableret i indlandet”

b) Følgende indsættes som stk. 5:

“**5.** Hvis den afgiftspligtige transaktion foretages af en afgiftspligtig persons forretningssted, som ikke er beliggende i indlandet, og denne person samtidig har et forretningssted i den samme medlemsstat som kunden,

anses den afgiftspligtige person med henblik på anvendelse af stk. 1 og 2 ikke for at være etableret i indlandet.”

5) Artikel 22, stk. 6, litra b), i den version, der fremgår af artikel 28h i direktiv 77/388/EØF, ændres således:

a) Første afsnit affattes således:

“**b)** Enhver momsregistreret afgiftspligtig person skal tillige indsende en oversigt over de momsregistrerede erhververe, som vedkommende har leveret varer til efter bestemmelserne i artikel 28c, ~~litra-punkt A~~, litra a) og d), og over momsregistrerede modtagere ved de transaktioner, der er omhandlet i femte afsnit, og over afgiftspligtige kunder, som vedkommende har leveret ydelser til efter bestemmelserne i artikel 9, stk. 1.”

b) Tredje afsnit affattes således:

“I oversigten skal angives:

- den afgiftspligtige persons momsregistreringsnummer i indlandet, hvorunder han har foretaget leveringer af varer på de i artikel 28c, ~~litra-punkt A~~, litra a), omhandlede betingelser, og hvorunder han har foretaget leveringer af ydelser på de i artikel 9, stk. 1, første afsnit, omhandlede betingelser
- det nummer, hvorunder hver enkelt erhverver er momsregistreret i en anden medlemsstat, og hvorunder han har fået varerne eller ydelserne leveret
- og for hver enkelt erhverver det samlede beløb for de leveringer af varer eller ydelser, der er foretaget af den afgiftspligtige person. Disse beløb angives for det kvartal af kalenderåret, i hvilket afgiften er forfaldet.”

~~c) Følgende indsættes som sjette afsnit:~~

~~“Med hensyn til ydelser gælder bestemmelserne i første og tredje afsnit fra den 1. januar 2008.”~~

6) Artikel 28b, punkt C, D, E og F, udgår.

Artikel 2

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv inden **1. juli 2006**. De tilsender straks Kommissionen teksten til disse bestemmelser sammen med en sammenligningstabel over disse bestemmelser og dette direktiv.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne tilsender Kommissionen de vigtigste nationale bestemmelser, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 3

Dette direktiv træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 4

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den

*På Rådets vegne
Formand*